

حکمت

صحیفه سجادیه - دعای ۲۹
امام سجاده (ع)

پس چنین گفته‌ای و گفته‌تو حق و راست‌ترین گفته‌هاست و سوگند خورده‌ای و سوگندت عملی شده‌ترین سوگندها و سوگندی کامل و اجرایی است: «و روزی شما و آنچه به شما وعده داده شده، در آسمان است.»

تاثیرات جدی نفرت پراکنی آنلاین چیست؟

خط خشونت

قسمت سی و دوم

Online Hate یا نفرت پراکنی آنلاین می‌تواند به یک شخص به صورت خاص آسیب روحی و حتی جسمی وارد نماید و او را از طریق رفتار خصمانه مورد آزار و اذیت قرار دهد یا محیط آنلاین را به طور کلی ناامن و خشن نماید. افرادی که با نفرت پراکنی آنلاین مواجه می‌شوند ممکن است به سرعت از جامعه آنلاین و گروه‌های دوستی حذف شوند و این حذف شدن شاید با تصمیم خودشان باشد یا فشار جامعه اطراف. اما در نهایت تنهایی و محرومیت از همدلی را به همراه خواهد داشت که در نتیجه فرد ضربات روحی عمیقی را متحمل خواهد شد. در نهایت نفرت پراکنی آنلاین تاثیر چشمگیر و عمیقی بر ارزش‌ها و هنجارهای جاری در اجتماع وارد می‌کند و باعث می‌شود بسیاری از ارزش‌های والای انسانی پست و نادیده گرفته شود. دلیل پرداختن زیاد ما به این موضوع در چند شماره تاثیرات عمیق و جدی آن بر روح و روان کودکان و نوجوانان است.

زهرا صالحی نیا

کارشناس سواد رسانه

شماره تاثیرات عمیق و جدی آن بر روح و روان کودکان و نوجوانان است.

اولین آسیب

نخستین پیامد نفرت پراکنی آنلاین واضح و شفاف است: آسیب و صدمه روحی و حتی جسمی. مانند قلدری مجازی که ممکن بود آسیبی که به شخص یا گروه هدف وارد می‌شود قابل دیدن نباشد در اینجا هم به همان صورت است، آسیب روحی مهم‌ترین و جدی‌ترین نتیجه افزایش نفرت پراکنی آنلاین است. میزان قابل توجهی از آزار و اذیت اینترنتی ناشی از نفرت است، اهداف این نفرت در بسیاری از گزارش‌ها در گروه‌های جنسیتی دسته‌بندی می‌شدند به این صورت که زنان و دختران دو برابر بیشتر از مردان تحت حملات نفرت پراکنی قرار می‌گرفتند.

نوجوانان و جوانانی که تجربه مواجهه با نفرت پراکنی آنلاین را دارند، بیشتر از سایر همسالان خود دچار اضطراب و افسردگی می‌شوند و متأسفانه این افراد ممکن است به صورت آنلاین نیز از آزار و خشونت رنج ببرند. به این صورت که در امتداد ارتباطات آنلاین خود از جامعه دوستان و همسالان طرد شده یا به دلیل شرایط روحی خاصی که برایشان ایجاد شده نتوانند روابط سالمی با اطرافیان خود برقرار کنند و در چرخه باطل شکست در روابط انسانی گرفتار شوند.

Doxing اصطلاحی است که در پس آن اتفاق وحشتناکی برای شخص هدف می‌افتد، به این صورت که در جریان نفرت پراکنی آنلاین اطلاعات شخصی و آدرس محل سکونت و اطلاعات تماس فرد یا گروه در فضای مجازی به صورت علنی منتشر می‌شود و این راهی است برای

تحت فشار روانی قرار دادن فرد و حتی تشویق دیگران برای آزار و اذیت او. این اصطلاح از عبارت dropping dox گرفته شده که تاکتیکی انتقامجویانه بود که هرکجا اطلاعات و اسناد شخصی را کشف کرده و بدون اجازه فرد منتشر می‌کنند.

در نتیجه، اعضای گروه‌های آسیب‌پذیر ممکن است تمایل کمتری به صحبت آزادانه در فضای مجازی داشته باشند یا به طور کلی از فضاهای آنلاین دوری کنند، که این تصمیم نه تنها بر آنها، بلکه بر جوامع آنلاینی که عضو آن بودند نیز تاثیر خواهد داشت و فضا را به سمت تک‌صدایی پیش می‌برد.

افراطی‌گری

دومین تاثیر احتمالی نفرت پراکنی آنلاین، رادیکال‌سازی یا تندروی و افراط است. این اصطلاح به فرآیندی گفته می‌شود که در آن افراد به این باور می‌رسند که خشونت علیه دیگران و حتی خودشان در دفاع از گروه خود قابل توجیه است. البته هر فردی که درگیر یک گروه یا تفکر می‌شود لزوماً به یک درجه از افراطی‌گری یا تندروی نمی‌رسد، بلکه در یک گروه و تفکر ثابت نیز هر فرد با توجه به شخصیت و میزان تاثیرپذیری در جایگاه متفاوتی است. در واقع حتی در

درون یک گروه نفرت پراکن نیز فقط تعداد کمی از افراد ممکن است به درجه بالایی از تندروی و افراطی‌گری برسند که حاضر به ارتکاب اعمال خشونت‌آمیز شوند.

مسیر افراطی‌گری در گروه‌های نفرت پراکن را می‌توانیم با تحلیل هرم زیر تا حدودی درک کنیم، اگرچه روش‌ها و مسیرهای دیگری نیز در این زمینه پیشنهاد شده که این هرم تنها یکی از آن مسیرهاست.

پایه هرم متشکل از هوادارانی است که از گروه و یا تفکر حمایت می‌کنند و ایده‌ها و نظرات جاری را به اشتراک می‌گذارند اما فعالیت دیگری ندارند، در واقع بیشتر نشردهنده تفکرات و ایده‌های گروه هستند، این افراد معمولاً بیشترین تعداد در گروه را شامل می‌شوند و کمترین تعهد را نیز دارند.

سطح بعدی اعضا هستند، هویت این افراد به شدت در گروه و به همراه گروه تعریف می‌شود، و همواره عضو فعالی در فعالیت‌های روتین گروه هستند. در سطح نهایی فعالان قرار دارند. اینها اعضای هستند که قوی‌ترین ارتباط را با گروه یا تفکر دارند که احتمالاً آنها را به سمت مواضع رادیکال‌تر و اقدامات شدیدتر سوق می‌دهند. در واقع گروه تاثیرگذار را این گروه تشکیل می‌دهند، مانند رهبرهای گروه دوستانه در مدارس و در جمع‌های نوجوانان و جوانان. افراطی‌ترین آنها کسانی هستند که مرتکب اعمال خشن یا حتی جنایتکارانه می‌شوند.

تفسیری از هرم

به طور سنتی در روند تبدیل شدن به فردی تندرو، افراد در این هرم به سمت بالا حرکت کرده تا بیشتر با گروهی که به آن تعلق خاطر دارند، ارتباط برقرار کنند و همین تعلق و تمایل به عضویت از گروه شدن باعث می‌شود که تمایل بیشتری به دریافت حمایت از سمت گروه و در نتیجه عمل به اقدامات افراطی شود. یک نوجوان و جوان برای پذیرفته شدن در گروه دوستی و همسالان تلاش خود را می‌کند و در جهت عضویت در گروه پیش می‌رود تا جایی که ممکن است برخلاف تربیت و حتی میل خود دست به اعمالی بزند که از سمت گروه تنها

تایید می‌شود و باعث پذیرفته شدنش از سمت اعضاست.

ماهیت شبکه‌ای رسانه‌های دیجیتال، به گروه‌ها و جنبش‌های نفرت پراکن این امکان را می‌دهد که به طور همزمان در همه سطوح هرم قرار گیرند و تندروی‌ها و افراطی‌گری‌ها به سادگی و در دسترس نمایش داده شود و همه شاهد آن باشند. یکی از محققان در توصیف فضای اینترنت بیان کرده که اینترنت به عنوان «تسمه نقاله» برای افراطی شدن است، به سادگی سوار آن می‌شوید و شما را به سمت افراطی‌تر شدن پیش می‌برد در حالی که در این حلقه گاهی حتی می‌چرخید. تندروی و رادیکالیسم در گام نخست ممکن است برای یک نوجوان و جوان جذابیت ظاهری داشته باشد، رفتار تند و نظرات صریح و بی‌پرده و گاهی خشن، با روحیات هیجان طلب نوجوانی و جوانی همخوانی دارد اما تاثیرات آن و پیامدهایی که دارد گاه از دید نوجوانان و جوانان پنهان می‌ماند، ورود به گروه‌های تندرو و افراطی و پذیرش تفکر و منش آنها ممکن است مسیر زندگی یک نوجوان را تغییر دهد. درک

پیامدهای نفرت پراکنی آنلاین از صدمه و آسیب روحی و جسمی به دیگری تا تبدیل شدن به فردی تندرو و افراطی دو سطح ابتدایی تاثیر نفرت پراکنی است، سطوح دیگر این پدیده مجازی را در هفته‌های آتی بررسی خواهیم کرد.

گروه تندروها

اعضای فعال

گروه تاثیرگذار